

Τῷ Κυρίῳ Κοινοῦ Πνεύματι

ΔΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Ν. Α. ΜΑΚΡΗ,

ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐν Δημητσάνῃ ἀγίας Κυριακῆς,
τῇ 6 Δεκεμβρίου 1881,

ὑπὸ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΒΟΓΙΑΤΣΗ,

ἀρχιμανδρίτου καὶ διδασκάλου τῆς αὐτόθι ἑλληνικῆς Σχολῆς.

«Ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ Κυρίου,
εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις.»
Σειρὰχ 13.

Πᾶς τοῦ ἔτους κύκλος, τὴν αὐτὴν σειρὰν τῶν ἡμερῶν φέρων, ὑπομιμνήσκει συγχρόνως καὶ ὅσα ἀξία μνήμης συνέβησαν, ἵνα μὴ λησμονῶνται τὰ καλὰ, ἀλλ' ἵνα ἀκμάζωσι καθ' ὅλον τὸν αἰῶνα καὶ γίνωνται παραδείγματα μιμήσεως εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.

Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῶν φυσικῶν τούτων νόμων ἀνατελλούσης περιοδικῶς καὶ τῆς παρούσης ἡμέρας, ἡ κοινότης αὕτη πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχουσα τὰς ἐπιδαψιλευθείσας αὐτῇ εὐεργεσίας παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Ἀθ. Μακρῆ, ἐθέσπισε πρὸ πολλοῦ διὰ τοῦ δημοτικοῦ αὐτῆς συμβουλίου, ὅπως τελεῖται κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῷ Ἀγίου μνημόσυνον τούτου ἐν εὐλογίαις, ἐν ἐπαίνοις δηλονότι καὶ ἐγκωμίοις· διότι πορευθεὶς τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου διὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ

τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, οὐκ ἀπεστράφη ὑπ' αὐτοῦ· καὶ «ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ Κυρίου, εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις».

Τοῦ μνημοσύνου δὲ τούτου τὴν εὐπρέπειαν καίτοι φοβούμαι μὴ ἐλαττώσῃ ἢ ἐμὴ ἀπλή καὶ ἀπέριττος ὁμιλία, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ κατατρύχον με πάθος δὲν μοι ἐπιτρέπει κόπους, ὥστε προπαρασκευασθεὶς προσηκόντως, ὁμιλήσω ἐπαξίως τοῦ ὕψους τοῦ μνημοσύνου τούτου, τολμῶ ὅμως, εἰς τὴν θείαν ἀντίληψιν πεποιθῶς καὶ εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ εὐσεβοῦς ἀκροατηρίου τούτου, νὰ εἴπω ὀλίγα περὶ τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Μακρῆ, διερμηνεύς γενόμενος συγχρόνως τῆς ἀπείρου πρὸς τὸν ἄνδρα τοῦτον εὐγνωμοσύνης ἀπάντων τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος ταύτης, προσαγορευοῦσης αὐτὸν μέγιστον τοῦ τόπου τούτου εὐεργέτην, καὶ πρεπόντως.

Κατὰ τὴν ἀπειρον τοῦ χρόνου περίοδον ἔρχονται, ἀδελφοί, οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον ὡς εἰς πειρατήριον, ἔνθα ἀνθοῦντες ἐπ' ὀλίγον χρόνον, καταπίπτουσιν ὡς τὰ ἄνθη τῶν δένδρων, καὶ ἀπέρχονται διαδεχόμενοι ὑπὸ ἄλλων. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἀπελθόντων ἀνδρῶν τοῦ τόπου τούτου πρὸς ποῖον μᾶλλον ὀφείλομεν ἡμεῖς, οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ πετρώδει καὶ ἀγόνῳ τούτῳ τόπῳ, νὰ ἐπιστήσωμεν τῆς ψυχῆς ἡμῶν τὸ ὄμμα κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην; Ποῖος ἐξ αὐτῶν ἐγένετο καταλληλοτέρα ὑπόθεσις ἐγκωμίων καὶ πανδήμων εὐλογιῶν, καὶ ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ μνημοσύνου τούτου; Τοῦ Μακρῆ τὴν μνήμην, ἂν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον κατ' ἔτος εὐφημῇ μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ εὐεργετῶν διὰ τὰς χορηγηθείσας αὐτῷ δωρεάς, ἂν καὶ τὸ Ἀρσάκειον μετ' ἄλλων τῆς πρωτεύουσας φιλανθρωπικῶν καταστημάτων διὰ τὸν αὐτὸν λόγον γηθοσύνης ἐγκωμιάζῃ καὶ ἡ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ πατρίς ἐν εὐλογίαις γεραίρῃ, ἔχει ὅμως αὕτη πρόσφατον εὐεργέτημα μεγάλου καὶ

πανδήμου μνημοσύνου ἄξιον, ὅπερ ἀνερρίπισε καὶ ἀνέφλεξε τὴν ἐρριζωμένην ἐν πᾶσι τοῖς ἐνταῦθα οἰκουσιν εὐγνωμοσύνην.

Ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ διάφοροι ἀφορμαὶ, πολλοὶ καὶ ποικίλοι τρόποι, διὰ μέσου τῶν ὁποίων δύναται νὰ καταστῇ ὁ ἄνθρωπος ὠφέλιμος εἰς τὸν πλησίον· δι' οἰουδήποτε ἐπαγγέλματος, δι' οἰασδήποτε ἐπιστήμης, δι' οἰουδήποτε τρόπου ζωῆς δύναται ν' ἀποβῇ εὐεργετικὸς εἰς τοὺς ὁμοίους αὐτῷ, ὅταν εἰλικρινῶς μετ' αὐτῶν συμπολιτεύηται, καὶ σκοπῇ οὐχὶ τόσον τὸ ἴδιον συμφέρον, ὅσον τὸ κοινόν.

• Ὁ Μακρῆς κτησάμενος μέτριον πλοῦτον ἐκ τοῦ ἐμπορίου ἐν Κισνοβίῳ τῆς Βασαραβίας καὶ ὑπὸ τῆς φλογὸς τῆς φιλοπατρίας θερμαινόμενος, ἐγένετο ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ὥσπερ κῆπος τερπνὸς καὶ χαρίεις, ὅστις ἀρδεύεται ὑπὸ ἀειρρόων πηγῶν, ἤρεμον καὶ δικυγὲς ὕδωρ προχεουσῶν· διότι δὲν ἐμιμήθη τοὺς πλουσίους τοὺς κενοδοξοῦντας ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῶν, τοὺς πλουσίους, τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸν πλοῦτον, ὅστις ἀλλάσσει συνεχῶς τοὺς κυρίους αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὺς πλουσίους, τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλπίδα αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει τὸν ἀληθῆ πλοῦτον, τὸν συναγόμενον ὑπὸ τῆς ἀγαθοεργίας, τοὺς πλουσίους τοὺς μεταδοτικούς, οἵτινες φροντίζουσι νὰ παρασκευάσωσιν εἰς ἑαυτοὺς στερεὰν βάσιν, ἐφ' ἧς θέλουσιν ἐπικυδομήσει τὴν ἐλπίδα τῆς μελλούσης ζωῆς. "Ὅθεν καὶ μετὰ τὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἀγαθοεργίας του ἔστρεψε τὸ ὄμμα εἰς τὴν γενέτειραν γῆν. Καὶ κατὰ πρῶτον συνετέλεσεν εἰς τὸν καλλωπισμὸν τοῦ ναοῦ τούτου, ἐν ᾧ παῖς ὢν ἐκκλησιάζετο· κατόπιν ἀνωκοδομήσατο τὸ ἱστορικὸν τοῦ τόπου τούτου σχολεῖον, ὅπερ κατὰ τὸν χαλεπὸν καὶ βαρὺν τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος χειμῶνα ἔπεμψε πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας πολλοὺς ἄνδρας, οἵτινες ὡς φωτεινοὶ ἀστέρες ἔμελλον νὰ καταφωτίσωσι τὸ

πρόσωπον τῆς ἀμαυρώθειας ὑπὸ τῆς δουλείας Ἑλλάδος καὶ νὰ θέσῃ τὸ πῦρ εἰς τὴν θρυαλλίδα τῆς ἀνορυχθείσης ὑπὸ τοῦ ἀοιδίου Ῥήγα τοῦ Φεραίου καὶ τῶν ὀπαδῶν τοῦ ὑπονόμου, δι' ἧς διερράγη καὶ ἀπεκόπη μέρος τοῦ κολοσσοῦ τῆς Τουρκίας. Μετὰ ταῦτα ἐπεσκευάσατο τὰς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ὁδοὺς, οὕσας πρότερον διὰ τὸ τραχὺ τοῦ τόπου ποῦ μὲν δυσβάτους καὶ ἐπικινδύνους, ποῦ δὲ μεστὰς σωρειῶν λίθων ἀμόρφων καὶ στενωπῶν ἀτραπῶν. Ἄλλὰ πάντα τὰ ἔργα ταῦτα δὲν ἤθελον εἶσθαι διαρκῆ, καὶ θάττον ἢ βράδιον ἔμελλον νὰ καταστραφῶσι, καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ἤθελε παραδοθῆ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μακρῆ εἰς λήθην, ἐὰν δὲν προέβλεπε καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ὀξυδερκεῖς αὐτοῦ σύμβουλοι νὰ συνοδευθῶσι ταῦτα διὰ μικροῦ κεφαλαίου, κατατεθέντος ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ, ὅπως ἐκ τοῦ τόκου αὐτοῦ μισθοδοτῆται μὲν ἡ δημοδιδάσκαλος, ἐπισκευάζεται δὲ τὸ σχολεῖον καὶ πλουτίζεται ἡ βιβλιοθήκη αὐτοῦ.

Τὸ ἐκ 16 περίπου χιλιάδων δραχμῶν τοῦτο κεφάλαιον εἰς εὐσυνειδήτων, ἐμπειροτάτων καὶ δεξιωτάτων ἀνδρῶν χεῖρας περιελθὼν, ὑπερεδεκαπλασιάσθη, καὶ διὰ τοῦτο ἡ εὐεργεσία ἐξετάθη καὶ εἰς ἄλλα κοινωφελῆ τοῦ τόπου ἔργα.

Καὶ τίς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι καὶ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον τῶν ἀρρένων ἔμελλε νὰ καταπέσῃ, καὶ αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ γέφυραι νὰ καταντήσωσιν εἰς οἴαν ἦσαν κατάστασιν, ἐὰν δὲν ἀνεδέχετο τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν τὸ κληροδότημα τοῦ Μακρῆ; Τίς δὲν βλέπει, ὅτι τὸ κατάστημα τῆς Μητροπόλεως θὰ ἦτο σωρεῖα ἐρειπίων, ἐὰν δὲν παρελάμβανεν αὐτὸ τὸ κληροδότημα καὶ δὲν μετεποίει εἰς ὠραῖον παρθεναγωγεῖον; Ἄλλὰ τὸ μεγαλείτερον ἐν τῷ τόπῳ εὐεργέτημα, στερουμένῳ ὕδατος, εἶνε ἡ ἀρτίως ἐνταῦθα μεταφορὰ τῆς πηγῆς Λουμένη, διοχετευθείσης εἰς ἐξ κεντρικὰς βρῦσεις, ἵνα εὐκόλως καὶ ἀνέτως ἀρδεύηται πᾶσα ἡ πόλις.

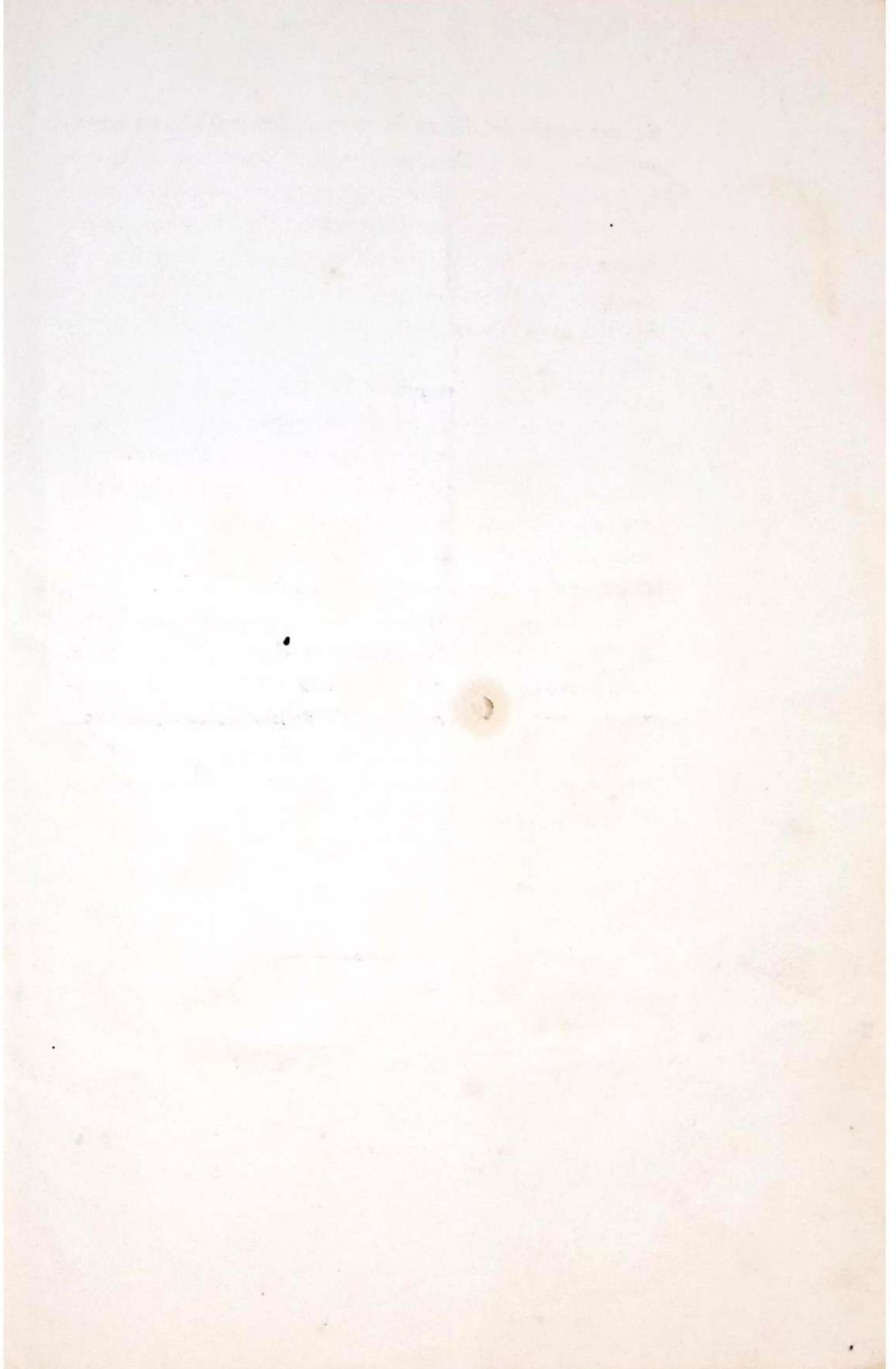
Ἴδου εἰς ποῖα ἔργα ἀνάλωσε τὰ χρήματα αὐτοῦ ὁ Μακρῆς! Ἴδου διὰ τί προσαγορεύομεν αὐτὸν μέγαν εὐεργέτην, ὅστις ἔτυχε κατὰ καλὴν τύχην νὰ ἀντιπροσωπεύηται εἰλικρινῶς καὶ τιμίως ὑπ' ἀνδρῶν φιλοπατρίδων, εἰς οὓς ὀφείλεται πολὺς ὁ ἔπαινος διὰ τὴν ὁδὸν, ἣν ἐβάδισαν καὶ βαδίζουσι καὶ διὰ τὸν εὐσεβῆ ζῆλον, ὃν ἔδειξαν καὶ δεικνύουσι διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ κληροδοτήματος· διὸ καὶ θὰ μνημονεύωνται ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἐν εὐλογίαις μετὰ τοῦ Μακρῆ, οὗ ἡ δόξα καὶ τὸ κλέος θὰ διασώζηται παρ' ἡμῖν ἄληκτον.

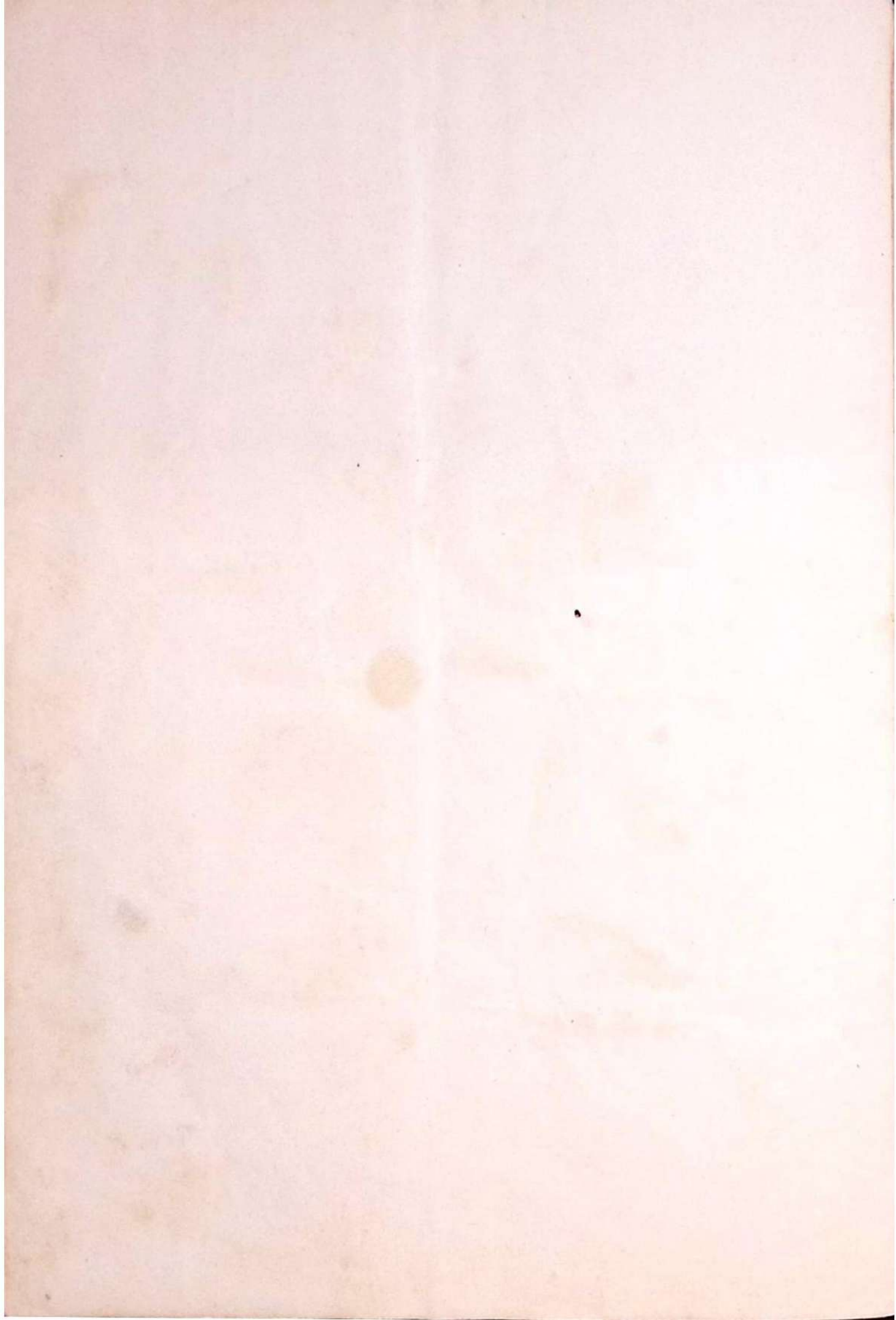
Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, οἵτινες κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν συνερχόμεθα εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναόν, καθορῶντες τὰ δαψιλευθέντα ἡμῖν ἀγαθὰ καὶ συναισθανόμενοι τὸ σωτήριον τῶν ἀρχῶν τούτων, ὧν ἐνεφορεῖτο ὁ Μακρῆς, ἃς σπουδάζωμεν νὰ ἐξαπλώωμεν καὶ ἐφαρμόζωμεν αὐτὰς τὸ κατὰ δύναμιν ἕκαστος ἐν τῇ κοινωνίᾳ· διότι τῶν ἐπιφανῶν θεοεῶτων αἱ ἀρεταὶ ἐξαγγέλλονται ἐν εὐλογίαις καὶ εὐφημίαις οὐχὶ πρὸς ἔπαινον αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς μίμησιν καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ κοινῇ. Καὶ ὁ μὲν ἐργατικὸς βδελυσσόμενος τὴν κτηνώδη τῆς οἰνοποσίας ἡδονὴν, ἃς ἐξευγενίζη τὴν τάξιν αὐτοῦ διὰ τῆς εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐπιμελείας, διὰ τῆς εὐταξίας τῆς οἰκίας του, διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ φθόρου, τῆς καταλαλιᾶς, τῆς συκοφαντίας, τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἐπιπορκίας, ἵνα ὑψωθῇ εἰς τοὺς πρώτους τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ εὐκατάστατος μυσαστόμενος τὸν τύπον, ἃς ἀπέχη πάσης ἐπιδείξεως διὰ τῆς ἀπλότητος τῶν ἡθῶν καὶ τῆς εἰς τὰ καλὰ ἔργα συνδρομῆς, ἵνα κάμῃ εὐθετον τὴν ὁδὸν τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ μνημονεύηται ἐν εὐλογίαις. Ὁ δὲ ἀρχῶν πολιτικὸς τε καὶ στρατιωτικὸς, στάθμην καὶ κανόνα ἔχων τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἃς δίδῃ παράδειγμα προθύμου ὑπακοῆς εἰς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, φειδόμενος τοῦ ἀόπλου καὶ προστατεύων τὸν καταπιεζόμενον, ἵνα ἀκούσῃ τὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνήν· «Εὖ, δοῦλε ἀγα-

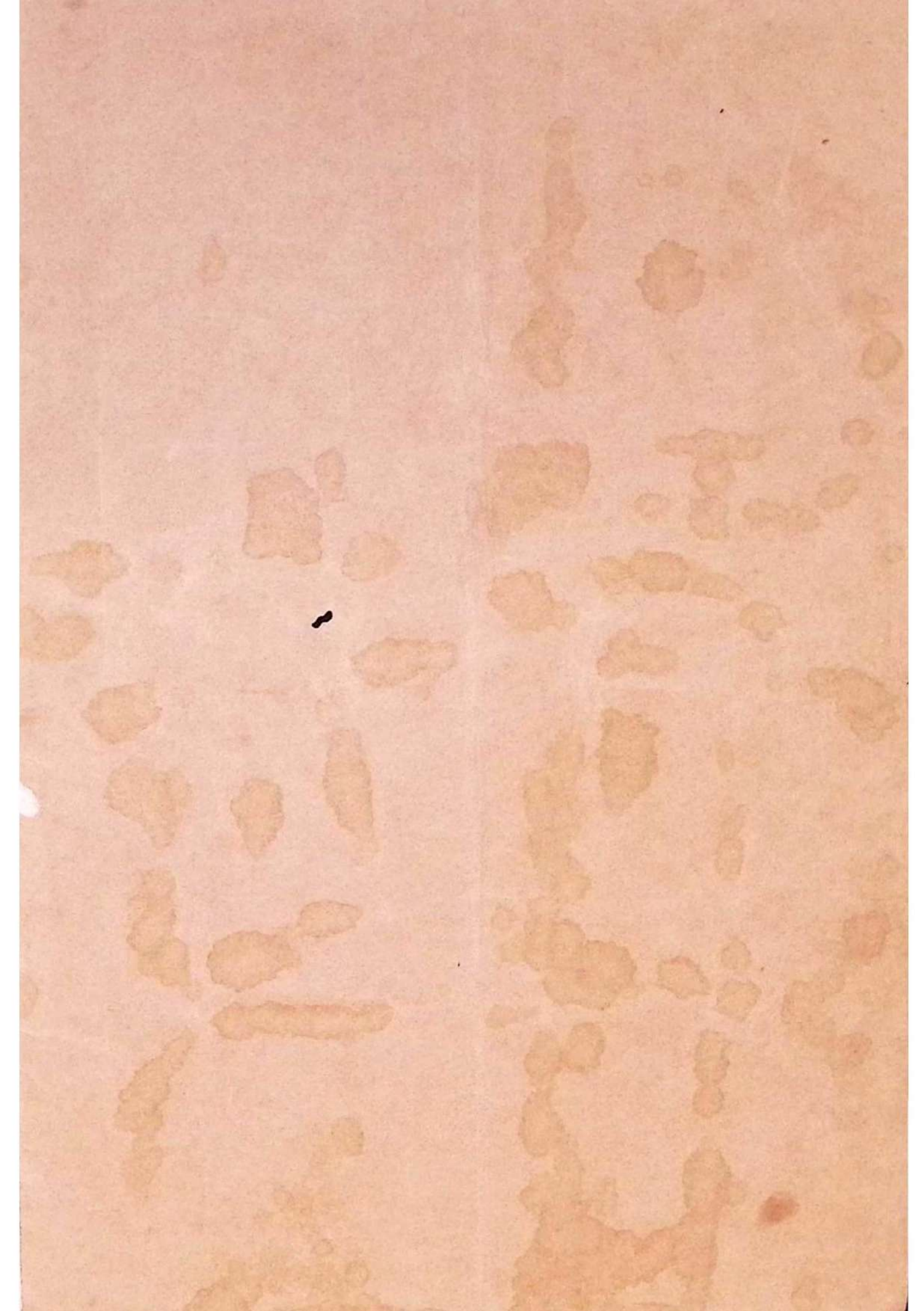
θὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω». Ταῦτα, ἀδελφοί, εἶνε τὰ οὐσιώδη χαρακτηριστικά, ἅτινα χαρακτηρίζουσι τὰς χριστιανικῶς μεμορφωμένας καὶ πεπολιτισμένας κοινότητας. Ὑπὸ τοιούτων ἀρχῶν ἐμπορούμενος καὶ ὁ αἰμίνηστος Μακρῆς, ἐπορεύθη τὴν σωτήριον τοῦ θεοῦ νόμου ὁδὸν, καὶ οὐκ ἀπεστράφη ἀπὸ Κυρίου, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἶη ἐν εὐλογίαις.

Ἵμεῖς δὲ, ὦ λειτουργοὶ τοῦ Ἰψίστου, καὶ συλλειτουργοὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς μυσταγωγίας καὶ ὄλον τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, συνοδεύσατέ με προσπίπτοντα εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἐνανθρωπίσαντος Θεοῦ, τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συνοδεύσατέ με, καὶ συνευχήθητε μετ' ἐμοῦ τὴν εὐχὴν ταύτην, ἣν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἀναπέμπω πρὸς Αὐτόν.

Θεὲ καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, πολυεύσπλαγγνε καὶ δίκαιε Κριτὰ, τοῦ δούλου Σου Νικολάου, ὑπὲρ οὗ τελεῖται τὸ μνημόσυνον τοῦτο, τὴν ψυχὴν ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ δικαίων, συγχωρῶν αὐτῷ εἶ τι ὡς ἄνθρωπος ἐπλημμέλησε, καὶ ἀπόδος αὐτῷ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης διὰ τὴν πιστὴν τῶν ὑπὸ Σοῦ δωρηθέντων αὐτῷ οἰκονομίαν. Ἀμήν.

800 X 400